

СЪЩНОСТ И ВИДОВЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ПРАВОТО НА ЕС

1. Източниците на правото на Съюза

Понятието „източник на правото“ има двойно значение: първоначалното значение на думата посочва основанията за възникване на правото, т.е. мотивите за създаване на правото. В този смисъл източник на правото на Съюза би означавала волята за запазване на мира и за създаване на една по-добра Европа по пътя на икономическата интеграция — двата елемента, които са основополагащи за съществуването на ЕС. В юридическия език обаче под понятието „източник на правото“ се разбират произходът и възникването на правото в правни норми.

ИЗТОЧНИЦИ НА ПРАВОТО НА СЪЮЗА:

1) ПЪРВИЧНО ПРАВО: Договорите за Съюза — Общи принципи на правото

2) МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ НА ЕС

3) ВТОРИЧНО ПРАВО: Законодателни актове Регламенти — Директиви — Решения; Незаконодателни актове Делегирани актове — Актове за изпълнение; Други правни актове Препоръки и становища — Междуинституционални споразумения — Резолюции, декларации, програми за действие

4) ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА ПРАВОТО

5) СПОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ: Решения на Корепер — Международни споразумения

Първият източник на правото в този смисъл са учредителните договори на ЕС, включително приложенията, допълненията и протоколите към тях, както и последващите добавки и изменения към тях. Тези учредителни договори, както и приетите добавки и изменения преди всичко с Договорите от Маастрихт, Амстердам, Ница и Лисабон, както и различните договори за присъединяване, съдържат основните принципи на правото по отношение на целите, организацията и функционирането на ЕС, както и части от неговото стопанско право. По този начин те установяват конституционноправната уредба на ЕС, която институцията Съюза следва да спазват в интерес на Съюза, като за целта са им делегирани съответните законодателни и административни правомощия. В качеството си на право, създадено пряко от самите държави-членки, на юридически език тези правни норми се наричат първично право на Съюза.

2. ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА ЕС КАТО ВТОРИЧНО ПРАВО НА СЪЮЗА